

Ooo!

Opin, osaan ja onnistun Perustaidot hallussa kohti työtä ja opintoja 2023 - 2025

Laura Siniranta

**Auralan
Setlementti**

OOO!-HANKE

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

**“Ilman
perusmatematiikan
kertausta
mä olisin ollut
ihan pulassa.”**

AKTA 4:

Jo puoli tuntia lukemista päivässä edistää lukutaitoa.

Jo puolen tunnin päivittäinen vapaa-ajan lukeminen tukee merkittävästi lapsen lukutaitoa¹. Lukeminen vahvistaa myös matematiikan taitoja. On arvioitu, että päivittäin harrastavat oppilaat saavat perustaitoihinsa yli vuoden etumatkan verrattuna niihin, jotka lukevat harvemmin kuin kerran viikossa.²

Kaunokirjallisuuden lukeminen on yhteydessä parhaaseen lukutaitoon³. Pitkäjänteinen kaunokirjallisuuden lukeminen koulun alusta lähtien näyttää ennustavan etevintä lukusujuvuutta ja luetun ymmärtämisen taitoja peruskoulun lopussa. Mutta muukin kokonaisen tekstin kuten sarjakuvien tai lehtiartikkeleiden lukeminen on hyödyllistä ja tukee näitä taitoja. Digitaalistenkin tekstien lukeminen kehittää lukutaitoa, mutta olennaista on lukea sirpaleisten tekstipätkien sijaan pitkiä kokonaisia tekstejä.⁴

- 1 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuskeskus, 2022.
- 2 Ukkola & Metsämuuronen: Matematiikan ja äidinkielen taidot alkuopetuksen aikana - Perusopetuksen oppimistulosten pitkittäisarviointi 2018-2020. KARVI 2023.
- 3 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuskeskus, 2022.
- 4 Ulvinen, Psyridou, Lerkkanen ym.: Developmental leisure reading profiles and their association with reading skills across Grades 1-6. *Journal of Research in Reading* (109, artikkeli 102387) 2024.
- 5 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuskeskus, 2022.
- 6 Leino, Sirén, Nissinen & Puhakka: Puoli tuntia lukemista: Kansainvälinen lasten lukutaitotutkimus (PIRLS 2021). Koulutuksen tutkimuskeskus, 2022.

Tilastollisesti lukeminen on neljäsluokkalaisilla vähentynyt. Siksi onkin ilahduttavaa, että juuri kaunokirjallisuuden lukeminen on jopa hieman lisääntynyt.⁵ Omaksi ilokseen neljäsluokkalaisista lukee päivittäin lähes kolmannes. Silti lukutaidon vahvistamiseksi vaadittavan määrään, eli puoli tuntia päivässä, lukee vain puolet neljäsluokkalaisista. Viikonloppuisin lapset kertovat lukevansa vielä hieman arkea vähemmän; alle puoli tuntia lukevia oli jopa 57 % lapsista.⁶

Lukemisen tulisikin olla säännöllinen ja pitkäjänteinen osa arkea. Aikuisien tehtävänä on varmistaa kaikenikäisille lapsille riittävästi aikaa ja rauhaa lukea koko alakoulun ajan sekä koulussa että etenkin kotona.

Lukurauhan lisäksi lapsella tulisi olla saatavilla monipuolista luettavaa. PIRLS-verailussa lapsen lukutaidon pistemäärä kasvaa lähes lineaarisesti sitä mukaa kun kodin lastenkirjojen määrä kasvaa.⁷ Kansainvälisesti on havaittu, että omia kirjoja omistavat lapset pitävät lukemisesta muita enemmän⁸, ja näiden kiinnostus lukemiseen ja luottamus omaan lukutaitoon lisääntyy⁹. Kirjojen runsas määrä lapsuudessa vaikuttaa myönteisesti vielä aikuisenakin lukutaitoon, matemaattisiin taitoihin ja teknologiaosaamiseen.¹⁰ myöhemmin hankitusta koulutuksesta riippumatta. Painetulla kirjalla on siis yhä tärkeä rooli la

“Mä jotenkin nyt innostuin tästä oppimisesta!”

**“Mun tapa oppia
onkin ihan ok!”**

**“Kiitos, kun olet
olemassa.”**